

<http://www.udg.edu>

Desenvolupament i creixement econòmic

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Llicenciatura d'Economia

Curs 1999-2000

1r quadrimestre

Assignatura optativa

6 crèdits

Departament d'Economia

Campus de Montilivi

17071 Girona

Telèfon: 972 41 87 19

c.e. ribas@econ.udg.es

PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT I CREIXEMENT ECONÒMIC

Professor/a: Joan Ribas Tur

Objectius:

L'assignatura pretén introduir els estudiants en l'anàlisi del fenomen macroeconòmic bàsic: el creixement econòmic. Entendre els mecanismes que porten uns països o regions a desenvolupar-se i d'altres a estancar-se és una tasca crucial de l'anàlisi econòmica i aquesta assignatura serà una introducció a l'estudi, teòric i empíric, d'aquests mecanismes.

S'estudiaran els mètodes bàsics de l'economia dinàmica que s'utilitzen per a l'estudi dels models de creixement econòmic. Es presentaran diversos models de creixement, alternatius o complementaris i l'evidència empírica a favor o en contra d'aquests models.

Programa teòric:

INTRODUCCIÓ

El desenvolupament i el creixement econòmic dins l'estudi de l'economia. Els fets bàsics del procés de creixement. Història del creixement econòmic. Mesures del creixement: Nivells i taxes.

PART I: Models amb taxa d'estalvi i inversió exògenes

Tema 1: El model de creixement neoclàssic de Solow i Swan

- 1.1. La funció de producció neoclàssica i les seves propietats
- 1.2. L'estructura de l'economia
- 1.3. L'estat estacionari
- 1.4. La regla d'or de l'acumulació de capital i la ineficiència dinàmica
- 1.5. Convergència absoluta i condicional

1.6. Creixement tècnic exogen

Tema 2: Models de creixement endogen amb taxa d'estalvi constant

2.1. El model AK

2.2. Creixement endogen amb transició

2.3. Models amb trampes de pobresa

PART II : Models neoclàssics amb optimització dels consumidors

Tema 3: El model de Ramsey

3.1. L'estructura del model de Ramsey

3.2. Introducció a l'optimització dinàmica en temps continu

3.3. Plantejament del model amb planificador i amb mercats

3.4. L'estat estacionari i la regla d'or modificada

3.5. La dinàmica de la transició

3.6. El model de Ramsey amb creixement tècnic exogen

PART III: Models de creixement endogen

Tema 4: El model lineal de creixement (el model AK)

4.1. L'estructura del model

4.2. Determinants de la taxa de creixement

4.3. La tecnologia AK amb capital físic i capital humà

Tema 5: L'aprenentatge amb la pràctica i el creixement

5.1. Aprenentatge amb la pràctica, rendiments creixents i externalitats

5.2. L'estructura del model i la solució de mercat

5.3. La solució de planificador i implicacions de política econòmica

5.4. Efectes d'escala

Tema 6: Despesa pública i creixement econòmic

6.1. El model de creixement amb la despesa pública com a bé públic

6.2. Relació entre la taxa de creixement i la grandària del sector públic

6.3. La solució de planificador i el creixement òptim

6.4. Models amb congestió

Tema 7: L'acumulació de capital humà i el creixement econòmic

7.1. Educació i capital humà

7.2. Models de creixement econòmic amb dos sectors

Tema 8: Canvi tècnic endogen: l'economia de les idees i el creixement

8.1. La importància del coneixement i el canvi tècnic per al creixement

8.2. Models amb varietat creixent de productes

8.3. Models amb millores en la qualitat dels productes

8.4. La difusió de la tecnologia

PART IV: Evidència empírica

Tema 9: La literatura empírica

9.1. Fonts i dades per a l'estudi empíric

9.2. Comptabilitat del creixement

9.3. Convergència

9.4. Determinants del creixement econòmic

Programa pràctic:

Durant el curs els estudiants hauran de resoldre llistes d'exercicis. Els exercicis constaran per una banda de problemes d'aplicació i desenvolupament dels models explicats a les classes de teoria, i per altra banda, també de qüestions més àmplies, relacionades amb les lectures o amb punts no desenvolupats completament en les classes teòriques.

En la part pràctica també es plantejaran i estudiaran experiències de desenvolupament i creixement econòmic del món real, mitjançant casos.

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

Alguns temes (en particular els temes 1, i 3) són més extensos que d'altres. La raó és que bona part de les eines que es desenvolupen en aquests temes més llargs s'utilitzen després en altres temes i es important de fonamentar-los bé.

Encara que el tema 9 estigui dedicat a l'estudi de la literatura empírica, els aspectes empírics s'aniran presentant també durant la resta del programa, per motivar els models presentats als diferents temes i per validar-ne la seva rellevància empírica.

La distribució aproximada del temps deixarà una hora de mitjana per a la part pràctica de cada tema. S'ha de remarcar que la part pràctica és fonamental i que les classes pràctiques no han de ser classes de resolució-còpia d'exercicis, sinó de discussió i solució de dubtes.

Les Activitats Acadèmiques Dirigides recolliran part del programa pràctic, en particular aquelles pràctiques més relacionades amb lectures o treball amb dades, així com els casos d'estudi.

Es important de quedi clar que, encara que a efectes de planificació i presentació del curs, dividim el programa en part teòrica i part pràctica, i la feina en classes teòriques, classes pràctiques i activitats acadèmiques dirigides, l'assignatura i la seva avaluació és un tot integral i no hi ha parts més o menys importants que les altres.

Sistema d'avaluació:

Una petita avaluació que es farà durant el curs constituirà un 15% de la nota final del curs. El 85% restant de la nota final la constituirà un examen final de l'assignatura. L'examen final tindrà tres parts, un test, una part de preguntes curtes conceptuals, i una part d'exercicis.

Bibliografia bàsica:

Xavier Sala-i-Martin (1999), *Apuntes de crecimiento económico*, (segona edició) . Antoni Bosch Editor, Barcelona.

Robert E. Barro i Xavier Sala-i-Martin (1995), *Economic Growth*. McGraw-Hill.

Bibliografia complementària:

Barro, Robert E. (1991), "Economic Growth in a Cross Section of Countries", *Quarterly Journal of Economics*, 106, 2, (maig). 407-443.

Robert E. Barro i Xavier Sala-i-Martin (1992), "Convergence", *Journal of Political Economy*, 100, 2, (abril), pp.223-251.

Blanchard, Olivier Jean i Stanley Fisher (1989), capítol 2 de *Lectures on macroeconomics*, The MIT Press.

Burmeister, Edwin i Rodney Dobell (1973), *Teorías matemáticas del crecimiento económico*. Antoni Bosch Editor, Barcelona.

Esteban, Joan Maria i Xavier Vives (editors) (1994), *Crecimiento y convergencia regional en España y Europa*, dos volums. Institut d'Anàlisi Econòmica, CSIC, Barcelona.

García-Milà, Teresa i Ramon Marimon (1996), "Integración regional e inversión pública en España", a *La economía española: Una visión diferente*, editat per Ramon Marimon. Antoni Bosch Editor, Barcelona.

Grossman, Gene M. i Elhanan Helpman (1991), *Innovation and Growth in the Global Economy*, The MIT Press, 1991.

Charles I. Jones (1998), *Introduction to Economic Growth*, W.W. Norton.

Lucas, Robert E. Jr. (1988), "On the Mechanics of Economic Development", *Journal of Monetary Economics*, 22, 1 (juliol), pp. 3-42.

Nicolini, Juan Pablo i Fabrizio Zilibotti (1996), "Fuentes de crecimiento de la economía española", a *La economía española: Una visión diferente*, editat per Ramon Marimon. Antoni Bosch Editor, Barcelona 1996.

Romer David (1996), *Advanced Macroeconomics* , McGraw-Hill, 1996.

Romer, Paul (1986), "Increasing Returns and Long-Run Growth", *Journal of Political Economy*, 94, 5, (octubre), pp.1002-1037.

Sala-i-Martin, Xavier (1997), "És bo que el govern inverteixi sempre a les regions menys desenvolupades?", *Nota d'Economia*, núm. 57, gener-abril 1997.

El Banc Mundial publica cada any un informe sobre el desenvolupament mundial (*World Development Report* en l'edició en anglès; *Informe sobre el desarrollo mundial* en l'edició en castellà), dedicat a un tema monogràfic (desenvolupament i medi ambient el 1992, desenvolupament i salut el 1993, etc.). Els informes porten també un apèndix amb els "Indicadors sobre el desenvolupament mundial", un conjunt sistemàtic de dades per a l'estudi comparatiu de l'estat de desenvolupament dels països.

Així mateix el Banc Mundial Mundial té un projecte sobre el creixement que manté una web molt interessant, amb diverses bases de dades i articles de recerca. L'adreça d'aquesta web és:

http://www.worldbank.org/html/prdmg/grthweb/growth_t.htm

Durant el curs s'aniran subministrant articles, lectures i materials de treball addicionals.

Comentaris: deg.economiques@udg.es Última actualització: 28/03/00